

Pani Anna Naszkiewicz

Radna Województwa Podlaskiego

Pragnę poinformować, że typologia miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze została wskazana w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*, przyjętej przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r., a następnie w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*, przyjętej przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. w oparciu o opracowanie pt. „Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”, przygotowane przez prof. Przemysława Śleszyńskiego z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN we współpracy z Ministerstwem Rozwoju. Została ona oparta na ocenie wielokryterialnej na podstawie zestawu wskaźników. Wskazano wówczas 122 miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, w tym 7 z województwa podlaskiego: Hajnówka, Zambrów, Augustów, Łomża, Grajewo, Sokółka i Bielsk Podlaski.

Delimitacja opracowana w 2016 r. bazowała na dostępnych danych, które na ogół odnosiły się do stanu na rok 2014. W związku z tym, na potrzeby programowania perspektywy finansowej na lata 2021-2027, zespół ekspertów z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej opracował w 2019 r. „Aktualizację delimitacji miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (powiększających dystans rozwojowy)”.

Jak wskazano w opracowaniu, w przypadku wyznaczenia i typologii miast średnich powiększających dystans rozwojowy procedura analityczna była taka sama, jak w poprzednim opracowaniu (Śleszyński 2017) i dwuetapowa. W pierwszym etapie przyjęto wyniki delimitacji obszarów problemowych, otrzymane z zastosowaniem „starej” metodologii, tj. wyniki opracowania zespołu IGiPZ PAN bazujące na 14 wskaźnikach według stanu na 2018 r. (Śleszyński i in. 2019). Następnie dokonano obliczeń zmian w koncentracji funkcji 7 wskaźników, stosując odpowiednie zmiany porównywanych przekrojów czasowych (okres 2004-2014 zastąpiono okresem 2008-2018) oraz niewielkie zmiany wskaźników źródłowych. Były to:

1. Zmiana rejestrowanej liczby ludności (2008-2018), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.
2. Prognoza liczby ludności GUS w latach 2018-2030 r. w gminie, w stosunku do średniej w kraju w tym samym okresie.
3. Zmiana liczby bezrobotnych (2008-2018), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.
4. Zmiana dochodów własnych w budżetach gmin (2008-2018), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.
5. Zmiana liczby udzielonych noclegów (2004-2014), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.
6. Zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (2008-2018), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.
7. Zmiany liczby siedzib największych spółek wg Listy 2000 Rzeczypospolitej (2011-2018), w stosunku do średniej zmiany w kraju w tym samym okresie.

Lista miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze po aktualizacji z 2019 r. obejmuje 139 miast, przy czym z województwa podlaskiego wskazano podobnie jak w pierwotnej delimitacji miasta: Hajnówka, Zambrów, Augustów, Łomża, Grajewo, Sokółka i Bielsk Podlaski.

Mając na uwadze, że od ostatniej aktualizacji delimitacji zaszło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, regionów oraz poszczególnych miast i gmin, na co wskazuje w swoim Stanowisku również Rada Miejska w Suwałkach, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego zwrócił się z zapytaniem do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, czy i kiedy planowana jest aktualizacja przedmiotowej delimitacji.

Pragnę podkreślić, że ewentualna aktualizacja czy zmiana delimitacji miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, które są tzw. Krajowymi obszarami strategicznej interwencji (OSI), jest również istotna z uwagi na planowaną w najbliższym czasie aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.

W zależności od uzyskanych z Ministerstwa informacji, będę podejmował dalsze działania w tej sprawie.

Ponadto pragnę podkreślić, że Samorząd Województwa Podlaskiego wspiera Miasto Suwałki w różnych obszarach, także w ostatnim czasie, mając na uwadze negatywne skutki czynników i zjawisk, które w sposób szczególny wpływają na pogorszenie sytuacji społeczno-gospodarczej Suwałk i Suwalszczyzny. Łączna kwota dotacji przekazanych z budżetu województwa dla Miasta Suwałki od 2022 r. do chwili obecnej to ponad 15 mln zł.

Teren Suwalszczyzny objęła m.in. akcja „Poznajemy Podlaskie”, w ramach której samorząd województwa przeznaczył ponad milion zł na dofinansowanie do wycieczek szkolnych po regionie. Program pozwolił na pokrycie m.in. kosztów przejazdu, wyżywienia czy zakwaterowania dzieci z regionu. Dzięki przedsięwzięciu branża turystyczna naszego województwa zyskała łącznie 1,5 mln zł, a Suwalszczyzna była jednym z najczęstszych kierunków wycieczek dofinansowanych przez samorząd.

Do Miasta Suwałki kierowane były także środki z funduszy europejskich będących w dyspozycji samorządu województwa. Od początku realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Miastu Suwałki przyznano dotacje w łącznej kwocie ponad 167 mln zł.

Rozwój regionu, w tym Suwałk i Suwalszczyzny, będzie również wspierał także nowy program regionalny – Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027. W jego ramach trwa obecnie nabór wniosków w konkursie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zamierzają realizować projekty w powiatach graniczących z Białorusią i Rosją. Firmy mogą uzyskać dotacje na wdrażanie innowacji w zakresie produktów, usług oraz procesów. Wnioski w konkursie można składać do 11 września br.

Wsparcie będzie służyć przyciągnięciu inwestorów i tworzeniu nowych miejsc pracy w gminach doświadczających kumulacji negatywnych czynników społeczno-gospodarczych ze względu na agresję Rosji na Ukrainę oraz pozostawanie Białorusi w strefie wpływów agresora. Te czynniki to m.in.: spadek liczby ludności, wzrost bezrobocia czy niższe dochody gmin z podatków. Będzie też stymulować rozwój firm już funkcjonujących na tych obszarach.

Do Suwalszczyzny płynęła także pomoc ze środków rządowych. W ostatnim czasie tylko samo Miasto Suwałki zostało wsparte kwotą prawie 640 mln zł z programów rządowych takich jak m.in. Fundusz Inwestycji Lokalnych, Fundusz Rozwoju Dróg czy Fundusz Polski Ład.